

К О Н Ц Е П Ц И Я

на съдия Петър Савчев, СРС, Второ ГО, 78-ми с-в във връзка с участие в процедурата по избор на председател на Софийски районен съд по реда на чл. 194а и сл. от Закон за съдебната власт, открита с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, обявено в Държавен вестник, бр. 31/18.04.2017 г.

Уважаеми членове на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

Взимам решение да участвам в процедурата по избор на председател на Софийски районен съд, мотивиран от стажа, който имам в този съд. Към датата на откриване на процедурата навлизам в деветата година от работата си в съда, без всякакви прекъсвания, като съм заемал единствено длъжността председател на 78-ми състав, Второ гражданско отделение, при пълно натоварване на разпределението на делата за целия период. Не съм бил съдия в друг съд или магистрат в друг орган на съдебната власт. Този интензивен стаж ме запозна с правораздавателния процес в гражданските отделения на Софийски районен съд - както работата на съдиите, така и на специализираната администрация. Погледът ми върху работата на Наказателното отделение е по-дистанциран, което ще се прояви по-долу в една по-сбита концепция. Посоченият стаж, съпроводен от оценката на съдийската ми работа от атестационните комисии през годините, на нива над 90 точки от 100 възможни, съпроводен и от липсата на наложени ми дисциплинарни наказания, е онова нещо, което ми дава самочувствието да участвам в процедурата по избор на председател на съда. Това е нещото на което се облягам и изграждам увереността си, че ще се справя с целите, които си поставям при мой избор за поста. А те, изразени непосредствено, са: спечелването на доверието и уважението на колегите съдии, съдебни заседатели, съдии по вписванията, държавни съдебни изпълнители, колегите от специализираната и общата администрация на съда; спечелването на доверието на адвокатурата, вещите лица и всички други участници в сложния процес на правораздаване в съда. Вярвам, че реализирането на тази непосредствена цел ще резултира в още по-високи нива на работата на съда, с което ще се удовлетвори както обществения интерес, вярвам - и личния. Не се заблуждавам, че това не е лека задача предвид мащаба на Софийски районен съд, чиято правораздавателна дейност е изключително сложна система от правоотношения. Независимо от това, приемам предизвикателството, и подхождам с оптимизъм, като не се съмнявам, че

тайната към срещата с доверието на горепосочените лица е равното, справедливо отношение към тях, основано на зачитане на личното им достойнство и професионални качества. И в същото време – балансирано и законно, но критично отношение към проявени слабости. Считаю, че този равен подход е фундаменталната база, без която всяко друго надграждане на съда е обречено, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Уверен съм, че съм способен да дам това равно отношение, не само поради детайлното ми познание на съдопроизводствения процес, но и поради моята необвързаност. Необвързаност от членуване във всякакви организации; необвързаност от дисциплинарни, наказателни и други процедури; необвързаност от несправяне с работата; необвързаност от материална зависимост; необвързаност от социална нереализация... Позволявам си този по-емоционален, неприсъщ за съдията тон, тъй като вярвам изключително много в резултата от равния подход и в уменията си да го осъществя. Нека тук да посоча и това, че считам за мое предимство за заемане поста председател на съда и обстоятелството, че съм запознат в детайли с трудово-правната материя, която прилагам като съдия.

В никакъв случай не бих желал с изложеното по-горе да създавам и най-малкото впечатление, че намирам Софийски районен съд, като неработещ съд или още по-малко да отправям критики към предходни ръководства. Софийски районен съд премина предходните няколко години през изключително труден период по решаване на материално-битови проблеми. Благодарение на усилията на не едно Правителство, Парламенти, на не един Висши съдебни съвети, на не един Председатели на Софийски районен съд, се реши дългогодишния и станал емблематичен проблем на съда, като в мандата на Председателя Лалов, гражданските отделения се преместиха в нова сграда. Процеса не е завършил, като се надявам в моя евентуален мандат да имам честта да благодаря и на трите власти за усилията им през годините за преместването и на Наказателното отделение на Софийски районен съд в определения му нов дом. Посоченото преместване на гражданските отделения в новата сграда доведе до изключително тежка организационна работа, извършена по безупречен начин от предходното ръководство на съда. Използвам настоящата концепция да изкажа благодарност на Председателя Лалов за огромния и резултатен труд. Свършената работа ще ми позволи да се концентрирам конкретно върху подобряване на правораздавателния процес, като същностна функция на съда. Искам това да бъде акцента в работата ми като председател на Софийски районен съд, без да намирам, че грижата за материалното обезпечаване на съда взе превес пред грижата за процеса по правораздаване.

Ще започна изложението на концепцията си с тезата в която вярвам и към която ще се придържам, а именно - разпределението на правната материя по вид в отделения, е задължително условие за качествено

правосъдие в един голям съд. Под качествено правосъдие разбирам – валидност, допустимост и правилност на съдебния акт, постановен в разумен срок. Без последното, и най-валидният, допустим и правилен акт е израз на отказ от правосъдие, което е изключително неприемливо. Конкретизирам, че разбирам под разумен срок за изписване на делата, без да се имат предвид бързите производства, при които следва да се спазват процесуалните срокове, изготвянето на актовете до края на съдебната ваканция. Неизписването на делата до края на съдебната ваканция и съответно риска забавата да стане повече от година, е неприемливо и налага вземането на необходими мерки.

Отчетният годишен доклад за дейността на Софийски районен съд през 2016 г. разкрива разбирането за по-голяма натовареност на работата на гражданските отделения, и по-конкретно на Първо и Второ, в сравнение с натовареността на работата в Наказателно отделение. Това разбиране е проявено в разкриване на нови състави в гражданските отделения, като такива не са разкрити в наказателното. По това виждане не мога да взема становище, поради изложеното по-горе, че погледа ми върху работата на Наказателно отделение е дистанциран. Това изключително различно отношение към материите, обаче, налага да се изследва въпроса, което смятам да направя на ниво заместник председатели и да предложа съответно мнение на Общото събрание на съда. Във всички случаи, не приемам за редно, посоченото в доклада за 2016 г. , разпределение на работата в Наказателно отделение, свързано с работата в „бюро съдимост“. Видно е, че там са работили няколко съдии, като няма изложени критерии за подбора им. В последните месеци тази практика се изостави, която тенденция смятам да продължи като правилна с оглед постигането равномерно натоварване в работата на всички наказателни състави. Въпрос на конкретно решение е как ще се организира работата – дежурства, ротация през определен период или по друг начин. Това решение следва да се вземе след обсъждането му с председателя на Наказателно отделение.

Както се посочи по-горе, доклада за 2016 г. разкрива идеята за по-голямата натовареност на работата на гражданските отделения, и по-конкретно на Първо и Второ. Това разбиране е проявено в разкриване на нови състави в гражданските отделения. Наблюдава се нетипичен подход, а именно – да се разкриват състави в Трето брачно отделение, които да разглеждат материя – част от тях на Първо отделение, част от тях – на Второ отделение. От доклада може да се направи изводът, че целта на това хибриднизиране на Трето отделение е постигане на резултат по намаляване натовареността на Първо и Второ отделения, какъвто и резултат се отчита. Не приемам този подход, не само защото създава обикновена статистическа привидност, но и защото създава излишна разнородност в Трето брачно отделение, което противоречи и на международните стандарти. Както посочих по-горе, привърженик съм на тезата за

разделението на материята по вид в отделения, като условие за качествено правосъдие. Ето защо, ще потърся доверието на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет с идеята си за разделение на материята по вид в отделения, като считам, че настоящото деление е оптимално. Действително – малко разнородно, особено във Второ отделение, но оптимално и доказало ефективността си. То се прие и с решение на Общото събрание на Софийски районен съд през 2016 г. Не така добре, обаче, стоят нещата в Трето брачно отделение. Както посочих, то е хибридизирано, като в него освен типичната брачна материя от 10 съдии през 2016 г. , правораздават съдии по материи от Първо и Второ граждански отделения. Считам това за нередно, доколкото виждането ми е, че материята от областта на Семейното право е изключително социално значима, налагаща изключително бързо постановяване на съдебния акт, на фона на все по-навлизащ международен елемент. Това налага стремеж към солидна квалификация на брачните съдии и обособяване на Трето отделение, като такова от състави разглеждащи само брачна материя. Категорично ще предложа на Общото събрание на Софийски районен съд да „извади” от Трето отделение и приобщи към Първо и Второ отделения съставите, разглеждащи дела от тяхната материя. Оценявам изключително положително работата на предходното ръководство на Софийски районен съд, тук ще спомена името на съдия Албена Ботева, което загърби практиката в Трето брачно отделение да се разглежда небрачна материя и числеността на брачните състави да се свежда до санитарен минимум. До голяма степен Брачното отделение се възроди, като се обособиха 10 брачни състава. Идеята ми е числеността на Трето брачно отделение да се вдигне до 12 състава, за да може в общи линии да се отговори на нуждите на милионния съдебен район. Не мисля, че 10 състава са достатъчни да правораздават по изключително многобройните и налагащи бързо произнасяне брачни спорове в милионна София. Считам това за минимално необходимото, за да се осигури бързо и качествено брачно правосъдие в милионния район на Софийски районен съд. По-нататък, специфичността на брачната материя, която налага изключително бързо произнасяне по определени казуси, касаещи понякога и здравето на деца, е достатъчно основание за мен да въведа организация за правораздаване по определени казуси в Трето отделение от дежурни съдии. Между последните, на случаен принцип ще се разпределят съответните дела, като страната ще контактува непосредствено със съдията в процеса по издаване на акта, като гаранция за бързина и правилност. Не приемам становището, че работата в Трето отделение е по-лека от страна на фактическа и правна сложност на казуса и от страна на интензивност на откритото съдебно заседание. Това становище, налагано през последните години, но както посочих – загърбено вече от предходното ръководство, доведе до там, че на Трето отделение се възлагаше по малко, но последователно, материя от

компетентността на Първо и Второ отделения, все с идеята последните да бъдат облекчавани за сметка на Трето отделение. По-конкретно, прехвърляше се материя от областта на заповедното производство и свързаните с него установителни искиви производства по чл. 415, ал. 1 от ГПК. Отново посочвам, че тази тенденция се изостави от предходното ръководство, към което ще се придържам и аз. Дори и да се приеме тезата, че така се създава брачно отделение с по-ниска натовареност на работещите в него, то гледам на това като мотив да се привлекат брачни съдии, чието кариерно израстване е доста несигурно предвид липсата на такива отделения на апелативно и касационно ниво.

Както посочих по-горе, намирам разпределението на материята в Първо и Второ граждански отделения, като оптимално и работещо. В последните години се води дискусия между двете отделения – кое е по-натоварено. Предвид този спор, постоянен стремеж на ръководството на съда беше да осигури равно натоварване при работата в двете отделения. Неминуемо, такъв стремеж ще имам и аз. Мярка, която ще въведа за постигане баланс на натоварването в Първо и Второ отделения, ще е тази за равното поемане на заповедното производство и свързаните с него установителни искиве по чл. 415, ал. 1 от ГПК, от съдиите от Първо и Второ отделения. Намирам, че само равното разпределение на заявленията за издаване заповеди за изпълнение не е достатъчно, поради действието на Заповедта, според която съдията докладчик по заповедното производство ще е докладчик и по установителното исково производство по чл. 415, ал. 1 от ГПК. Ще отменя заповедта, според която искът по чл. 415, ал. 1 от ГПК се разглежда от съдията разгледал съответното заповедно дело. По този начин, ще се спази както принципа за случайното разпределение, така и натовареността на съдиите ще се изравни в значителна степен. При действието на тази заповед се проявява парадоксът, че този състав, който работи по-интензивно по издаване на заповедите, ще бъде повече натоварен и с искиви производства, което е неприемливо. Като мярка за по-лекото поемане изцяло на заповедното производство от Първо и Второ отделения, ще разпределя съдебните помощници, за които в момента тече конкурс по назначаване, само в тези две отделения. Считаю, че до голяма степен съдебните помощници ще могат да поемат дейността по изготвяне на заповедите за изпълнение на съдии които по-трудно се справят и такива които изявят желание. Тук е мястото да се отвори скоба, като посоча, че отдавам изключително значение на длъжността на съдебния помощник. Правилно подбраният кандидат в конкурса, на когото впоследствие се обърне необходимото внимание от съдиите, е предпоставка за създаване на подготвен за съдийската професия колега. Следва да се има предвид и факта, че проектите на заповедите за изпълнение са качени в електронната система на съда, което е допълнително улеснение за изготвянето им. Въпреки това, в перспектива остава обсъждането на въпроса доколко това

качване на проектите в електронната система е законосъобразно, надеждно, не е изключително трудоемко, и не пречатства използването на трудов ресурс, който би могъл да се употреби по по-полезен начин.

Годишният отчетен доклад за дейността на Софийски районен съд през 2016 г. разкрива относителна равнопоставеност при натоварването на Първо и Второ отделения. Както посочих вече, колеги от Първо отделение възразяват, че те са по-натоварени, но от доклада, поне аз, не мога да направя извод за драстична разлика. Независимо от това, в края на 2016 г. и началото на 2017 г. се взеха мерки за облекчаване работата в Първо отделение, като дежурството по произнасяне по молби за обезпечаване на бъдещи иски се възложи по равно на Първо и Второ отделения. Приемам мярката като подходяща, доколкото дежурството във Второ отделение, свързано с произнасяне по вътрешни и международни поръчки разкрива по-ниска степен на натовареност. В този смисъл, приемам за правилно дежурството по поръчките да остане само във Второ отделение, както като мярка за облекчаване на Първо отделение, така и поради факта, че във Второ отделение вече е изградена практика по тази материя и не се наблюдават особени затруднения. Тук следва, обаче, да се посочи, че материята по международните поръчки е по-особена, предвид международния елемент. Свързана е с техническа работа по разчитане на документи на чужд език и изготвяне на документи на чужд език. Намирам, че съдиите се нуждаят от квалифицирани служители, с ниво на владеене поне на английски език, които да обслужват технически това дежурство. Понастоящем в Софийски районен съд има само един такъв квалифициран служител, което за мен е крайно недостатъчно. Считаю, че следва да се назначи поне още един служител с такава квалификация. Тези двама служители ще обслужват не само дежурството по международни поръчки във Второ отделение, но и трите граждански отделения при решаването на въпроси с международен елемент, каквито все по-често се появяват и по висящите вътрешни дела. Предвид процесите на международна интеграция на страната, международният елемент по делата се разраства с небавни темпове, поради което ми се струва, че в перспектива посочените двама служители дори няма да бъдат достатъчни. Мярка за изравняване натовареността на гражданските отделения, която приемам за правилна, е и тази - дежурството по разкриване на банкова тайна да се поема по равно от Първо и Второ граждански отделения. Процеса по облекчаване работата на Първо и Второ отделения ще върви и в посока на увеличаване числеността на съставите им, какъвто процес няма да се наблюдава в Трето отделение – достигнало 12 състава, както и в посока на увеличаване на обслужващата ги специализирана администрация, в това число – съдебни помощници. Тук следва да се вмъкне и идеята ми за едно различно номериране на съставите – римски и арабски числа. Римските числа ще обозначават отделението, а арабските числа – състава. По този начин ще се

постигне последователност при номерирането, когато се разкриват нови състави в отделението. При сегашната система на номериране на съставите това не може да стане, доколкото обозначението е само с арабски числа, които преминават последователно от едно към възходящ ред през четирите отделения. По този начин, при разкриване на нов състав във Второ отделение например, на него се определя номер, който следва номерата в Трето отделение. Въпросът е до голяма степен технически, но като привърженик на организацията във всяко едно отношение, намирам го за важен.

В отчетния доклад за дейността на Софийски районен съд през 2016 г. е посочено, че са организирани семинари за повишаване квалификацията на съдиите. Считам това за правилно и абсолютно необходимо. Струва ми се, обаче, че практиката по организиране на обученията извън София, леко измества центъра на този процес. Считам, че интензивността и резултатността на обученията биха се получили по-добре, ако се организират в София. Отчитам, че доста от колегите имат своите неслужебни задължения, с които не може да се прави компромис по никакъв начин, дори и заради повишаване на квалификацията им.

В заключение, преди да премина към специализираната и обща администрация на съда, искам да спомена отново колегите държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията. Далече стоя от тяхната работа, поради което не мога да взема отношение в концепцията си. Във всички случаи, обаче, ще организирам срещи с тях, за да чуя проблемите им и ще се ангажирам с тяхното решаване. Тук само ще спомена, че в никакъв случай не приемам практиката да се разделя отношението към работата на държавните и частните съдебни изпълнители. И по-конкретно, да се изпращат изпълнителни листа за държавни съдебни такси само на частните, но не и на държавните съдебни изпълнители. Считам, че няма законово основание за това.

Погледът ми върху специализираната администрация на съда налага извод, че тя работи на много високо ниво. Наблюдавам доста компетентни и отговорни служители, които в много голяма степен допринасят за съдопроизводствения процес. Привърженик съм, обаче, на изчистените и по-прости процедури, като гаранция за бърз и качествен краен продукт. Прави ми впечатление, че специализираната администрация се товари с излишни, непродуктивни и никому ненужни процедури, които изключително затормозяват работата на служителите и процеса по правораздаване като цяло. Несериозно ми се струва да се изследва натовареността на служителите въз основа на изготвяни от тях таблици за извършената през деня работа – вид и времетраене. Напълно излишна и дори водеща до комични резултати, е заповедта, според която всеки един акт на съда по движение на делото следва да се качва в електронната система. Това е една изключително трудоемка и ненужна работа, която

рефлектира върху доброто качество на работата не само на служителите, но и на съдиите. Някои колеги съдии се наемат да качват сами актовете си в системата, като резултатът е, че времето за минаване на доклада им се увеличава в пъти. От това не следва никакъв резултат по същество, освен изнервяне и забавяне на работата, което е изключително неподходящо за натоварен съд като Софийския районен. Тази заповед категорично ще отменя, като ще направя организация по качване в електронната система на съда само на крайните актове по правораздаване, какъвто е смисъла на закона. Колебая се дали и определенията по 140, ал. 1 от ГПК, тези по насрочване на откритите съдебни заседания, следва да се качват в електронната система. Ще работя в посока да освободя съдиите от всякаква съпровождаща правораздаването техническа работа, включително и тази по качване на актовете в електронната система. Считам, че съдията изпълнява задълженията си докрай с изготвянето на съдебния акт и предоставянето му в електронен вид на служител-компютърен специалист, който следва да го направи общодостъпен в електронната система. По този начин, не само съдиите ще се освободят от една досадна техническа работа, но и ще се осигури еднаквост и стандартност на оповестяване на съдебните актове в електронната система. Аргумент за въвеждането на процеса по качване на съдебните актове в електронната система от самите съдии, освен друго, беше и това, че при качването на акта от съдията в системата, се осигурява достоверност на датата. По този начин се проследявало евентуално антидатиране. Категорично, не приемам този аргумент. Гледам на колегите-съдии като достатъчно морални, отговорни и зрели хора и се отнасям към тях като такива. По същия начин гледам и на служителите от специализираната администрация. Считам посочения подход по надзор като неприемлив за съд.

Както изложих по-горе, намирам, че специализираната администрация на Софийски районен съд работи на много високо ниво. Евентуални пропуските са от организационно и техническо естество. Най-верният лакмус за тези недостатъци, са дори не съдиите и административните ръководители, а тези, които се ползват от услугите на специализираната администрация – страните по делата. Така например, аз не намирам прекомерни пропуски в организацията на работата на съда, но друго твърдят адвокатите и юрисконсултите, както в съдебната зала, така и в личен разговор с мен. Ето защо, смятам да организирам срещи с представители на Адвокатурата и на страни, които водят голям брой дела в Софийски районен съд. На тези срещи ще искам да чуя от първо лице за открити проблеми по организацията на работата в Софийски районен съд и да се опитаме заедно да намерим решението им.

Преминавайки към въпроса за общата администрация на Софийски районен съд, още веднъж искам да изкажа благодарността си към всички представители и на трите власти, които направиха възможно Софийски

районен съд да реши емблематичния си сграден проблем. Понастоящем гражданските отделения правораздават при изключително добри битови условия, което се надявам да се случи съвсем скоро и за Наказателно отделение. Безспорно, в евентуалния ми мандат, аз ще трябва да организирам технически процеса по преместване на Наказателно отделение. Не очаквам това да бъде лека задача, но ще ползвам опита, както на специализираната, така и на общата администрация, който се прояви при преместването на гражданските отделения.

По силата на поста, който евентуално ще заема, ще бъда отговорен за поддръжката на сградния фонд. Давам си сметка, че нямам нужната компетентност за ефективна поддръжка, поради което считам за особено важно, да се организират два екипа по поддръжка съответно на сградата на гражданските отделения и сградата на наказателното отделение. Идеята ми е това да бъдат две структури от служители, ръководени от квалифицирани лица - съответни инженери. Те ще бъдат подчинени пряко на мен и с тях ще осъществявам така нужната ежедневна комуникация във връзка с поддръжката на сградния фонд. Без такива структури, считам за невъзможно ефективното поддържане на сградите.

И вече съвсем в заключение на концепцията ми – Софийски районен съд е държавна структура, която осъществява държавната правораздавателна дейност. В този процес съдът разходва държавни пари. Това е един изключително отговорен процес, който налага стриктно спазване на Закона за обществените поръчки. Без съмнение, ако бъда избран за председател на Софийски районен съд, Закона за обществените поръчки ще бъде спазван, както по буква, така и по дух. Считам за редно, да не участвам процедурата по провеждане на обществени поръчки, като член на съответни комисии. По този начин искам да изключа съмнение за всякакво влияние върху резултата от процедурите. Тази изключително важна дейност следва да се подпомага от юрисконсулти на съда, които следва да се отделят структурно и развиват. В момента Софийски районен съд има един юрисконсулт. Тази бройка считам за недостатъчна, като приемам че броя следва да бъде поне от двама. Когато излагам концепцията си в частта за разходването на държавните средства с оглед функционирането на съда, не мога да подмина един особен въпрос – въпроса за даренията на съда. В последно време се дариха средства на Софийски районен съд от адвокатски и търговски дружества – процесуални представители и страни по дела. Даренията се афишираха както в страницата на съда, така и на обектите, които се закупиха с дарените средства. Тези обекти се поставиха включително в съдебни зали, в които дарителите търсят правосъдие като равнопоставени страни или дарителите представляват такива страни процесуално. Категорично не приемам случилото се и считам, че държавния съд следва да се окомплектова материално в рамките на възможностите на осигурения му

от Държавата бюджет. В никакъв случай не искам да създавам и най-малката нотка на съмнение относно добронамереността и безкористността на дарителите. Само излагам мнението си за нещо неприсъщо, за нещо, което поставя колегите съдии в едно по-деликатно положение, когато заседават в зали украсени с дарения на страните и процесуалните им представители. Тези факти са направили впечатление не само на мен, но и на други съдии, поради което повдигам въпроса. Категорично в моя евентуален мандат дарения от страни по делата и техни процесуални представители няма да допусна. Що се отнася до вече извършените дарения, които отново подчертавам, не са незаконни, но - неуместни, ще повдигна въпроса пред общото събрание на съда, и ако колегите съдии решат, че обектите на даренията следва да останат или пък да бъдат отстранени, то аз ще се съобразя с мнението на събранието.

Уважаеми членове на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, с изложената кратка концепция моля за доверието Ви да заема поста Председател на Софийски районен съд. Изпълнен съм с желание за работа по поставените въпроси и оптимизъм за постигане на резултати. Вярвам, че през евентуалния си мандат няма да забравя нито за миг, че съм само временно заемащ този отговорен пост. Вярвам, че само по този начин ще мога да реализирам мандат, който ще остави някаква следа в паметта на другите.

.....

/с-я Петър Савчев/